

Päätös vesihuoltolain (119/2001) 11 §:n mukaisesta vapautushakemuksesta

YMPLTK 17.06.2026 § 86
343/11.03.03/2025

Päätös vesihuoltolain (119/2001, 681/2014) 11 §:n mukaisesta vapautushakemuksesta, jossa haetaan vapautusta Aurinkovuoren Vesi Oy:n vesijohtoon ja jätevesiviemäriin liittämismuutoksesta.

Hakija ja kiinteistön omistaja

██████████
██████████
██████████
████████████████████

Kiinteistö ja sen sijainti

Vapautushakemus liittämismuutoksesta koskee kiinteistöä Rantamaa (16-401-6-56) osoitteessa ██████████, 17200 Vääksy. Kiinteistön koko on 4245 m². Kiinteistö sijaitsee vesihuoltolaitoksen vahvistetulla toiminta-alueella ja taajama-alueella sekä Päijänteen vesistön ranta-alueella ja Anianpellon 1-luokan vedenhankintaa varten tärkeällä pohjavesialueella ja kiinteistön rakennukset pohjaveden muodostumisalueella (0401602 A).

Kiinteistön käyttötarkoitus ja varustelutaso

Kiinteistöllä on vuonna 1935 rakennettu 55 m² omakotitalo ja vuonna 1986 rakennettu 35 m² vapaa-ajan asuinrakennus sekä 2018 rakennettu 10 m² talousrakennus. Kiinteistö on hakemuksen mukaan kahden henkilön käytössä kolmena kuukautena vuodessa. Myöhemmin tarkastuskäynnillä on tarkentunut, että kiinteistöä käyttää kaksi henkilöä kesä-elokuussa parin viikon ajan ja satunnaisia viikonloppuja. Rakennukset ovat talven ajan kylmillään.

Kiinteistöllä on tällä hetkellä kompostoiva käymälä. Kiinteistön omistajan mukaan kiinteistölle on ostettu polttava käymälä Separett Family, jota ei ole vielä asennettu. Talousvesi otetaan kiinteistöllä olevasta rengaskaivosta. Kiinteistön omistajan mukaan rengaskaivoa puhdistetaan säännöllisesti ja hakemuksen liitteenä oli kaivosta otetun vesinäytteen tulokset. Kaivosta vettä johdetaan paineellisena saunalliseen vapaa-ajanrakennukseen ja omakotitaloon. Saunassa oli sekoittajan paikka, mutta sekoittaja oli kiinteistön omistajan mukaan otettu talveksi pois. Saunarakennuksessa oli myös kiinteistön omistajan mukaan lämminvesivaraaja. Vapaa-ajan rakennuksessa on tiskipaikka, johon vesi johdetaan.

Kiinteistön omistajalla ei ollut tarkkaa tietoa muodostuvien harmaiden vesien johtumisesta kiinteistöllä. Tarkastuskäynnillä ei havaittu pihapiirissä sakokaivoja tai muita mahdollisia järjestelmiä. Saunan/pesutilan lattiassa oli rako ja sen keskellä reikä, josta saunasta muodostuvat pesuvedet johtuvat. Vapaa-ajan rakennuksen tiskialtaasta muodostuvien pesuvesien johtumisesta kiinteistön omistajan oletuksena oli, että pesuvedet johtuvat vapaa-ajan rakennuksen alle putkea pitkin. Oletetun saunan harmaiden

jätevesien imeytymiskohdan etäisyys vesistöstä on noin 80 metriä ja rengaskaivosta noin 8–9 metriä. Tiskialtaalta muodostuvien vähäisten harmaiden jätevesien oletetun imeytymiskohdan etäisyys vesistöstä on noin 100 metriä ja rengaskaivosta 20–21 metriä.

Hakemuksen perustelut

Hakemuksessa vesihuoltoon liittämiselvityksestä vapauttamista on perusteltu vesihuoltolaitoksen palveluiden vähäisellä tarpeella ja kustannuksilla ottaen huomioon kiinteistön vähäisen käytön.

Edellisen kerran vapautus on myönnetty 2014 ja haen vapautusta uudelleen, tontin ja sillä sijaitsevien rakennusten käyttötarkoitukset eivät ole muuttuneet sen jälkeen. Kiinteistö sijaitsee kulttuurihistoriallisessa maisemassa, suojelumetsän läheisyys sijoittuu aivan välittömästi rakennuksen viereen. Tontilla on lautarakenteinen mummonmökki (rakennusvuosi 1935) sekä saunarakennus. Talousvesi saadaan omasta kaivosta pumpaamalla ja sitä riittää hyvin kahden [REDACTED] tarpeisiin, kun mökillä käydään n. 3 kuukauden ajan vuodesta. Mökki ei siis ole vakituksessa asuinkäytössä eikä sitä ole tarkoituskaan muuttaa talviasuttavaksi. Mökissä ei ole sisävessaa, astianpesukonetta tai pyykinpesukonetta. Tontilta löytyy polttava käymälä Separett family. Kaivosta saatava vesi on laadultaan erinomaista ja uusi vesinäyte on toimitettu jo testattavaksi ja testitulokset ovat liitteinä. Alustavien selvitysten perusteella myös kustannukset – siis liittymän toteuttamisesta aiheutuvat kulut muodostuisivat kohtuuttomiksi suhteutettuna kiinteistön käyttötarkoitukseen.

Asian käsittely

Hakemus on tullut vireille 30.7.2025. Asikkalan kunnan tiedostoista tai arkistoista eikä kiinteistön omistajalta löytynyt hakemuksen perusteluissa esiin tuotua vuonna 2014 myönnettyä vapautuspäätöstä, joten uusi vapautushakemus otettiin käsitteilyyn. Vapautushakemuksesta on pyydetty ja saatu lausunnot Päijät-Hämeen ympäristöterveydestä ja Aurinkovuoren Vesi Oy:ltä. Lisäksi Asikkalan kunnan ympäristönsuojelutarkastaja on käynyt kiinteistöllä tarkastuskäynnillä 12.3.2026 ja kirjannut käynnistä muistion. Hakijalle on varattu mahdollisuus antaa vastine lausunnoista ja täydentää vapautushakemusta terveydensuojeluviranomaisen lausunnon mukaisesti uudella vesinäytteen tutkimustodistuksella 17.5.2026 mennessä. Hakija on toimittanut ympäristönsuojeluun vastineen ja täydennyksen 13.5.2026.

Annetut lausunnot

Asikkalan kunnan ympäristönsuojelutarkastaja on kirjannut tarkastuskäynnistä seuraavaa:

Asikkalan kunnan ympäristönsuojelumääräysten mukaan pohjavesialueilla on puhdistettujen ja puhdistamattomien talousjätevesien maahan imeyttäminen kielletty. Muita kuin WC-vesiä sisältävät vähäiset jätevedet voidaan kuitenkin imeyttää puhdistettuina myös pohjavesialueella, mikäli siitä ei aiheudu pohjaveden pilaantumista tai sen vaaraa. Määrältään vähäiset pesuvedet voidaan imeyttää 10–20 m rantaviivasta, mutta vähäisetkään pesuvedet eivät saa joutua suoraan vesistöön. Vesimäärän

katsotaan olevan vähäinen niillä kiinteistöillä, joilla on kantovesi tai ns. kesävesi, mutta ei kiinteitä vesikalusteita. Kiinteistössä on suihku ja tiskiallas, mutta ei vesikäymälää. Syntyvien harmaiden jätevesien määrää on hankalaa arvioida. Kiinteistö on vähäisessä käytössä, mutta pesuvesien imeytyskohdat sijaitsevat pohjaveden muodostumisalueella. Pesuvesien johtuminen kiinteistöllä tulee selvittää.

Päijät-Hämeen ympäristöterveys on lausunut 16.4.2026 hakemuksesta seuraavaa (lyhennelmä):

Hakemuksen mukaan kiinteistön talousvesi tulee omasta rengaskaivosta. Rengaskaivoveden tutkimustulos on hakemuksen liitteenä.

Tutkimustodistuksen mukaan veden laatu täyttää vaatimukset tutkituilta osiltaan. Vedestä ei ole tutkittu kaikkia STM:n asetuksen 401/2001 liitteen 2 mukaisia tutkimuksia. Tutkimuksista puuttuu nitriitti, joka on laatuvaatimus, ja lisäksi sameus, maku ja kaliumpermanganaattiluku, jotka ovat laatusuosituksia. Kiinteistöllä on kompostikäymälä ja kiinteistölle on hankittu polttava käymälä, jota ei ole vielä asennettu. Vapaa-ajan rakennuksen ja saunan harmaiden vesien johtumisesta kiinteistöllä ei ole tietoa. Vedet johdetaan mahdollisesti maahan.

Kiinteistö sijaitsee vedenhankinnan kannalta tärkeällä pohjavesialueella ja pohjaveden muodostumisalueella sekä Päijänteen ranta-alueella.

Lähtökohtaisesti vapaa-ajan asutus tulisi liittää vesijohto- ja viemäriverkkoon vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella. Vapautuksen myöntämiselle velvollisuudesta liittyä talousvesiverkkoon ei ole terveydensuojelun kannalta estettä, mikäli talousvesitutkimusta täydennetään puuttuvien analyysien osalta ja ne täyttävät yksityiskaivon talousvedelle asetetut laatuvaatimukset ja -suositukset. Vähäisessä käytössä olevalle vapaa-ajan kiinteistölle on mahdollista tuoda talousvesi kantovetenä verkoston piiristä, mikäli rengaskaivon veden laatu ei täyttäisi sille asetettuja vaatimuksia.

Asikkalan ympäristönsuojeluviranomaisen tarkastusmuistion mukaan kiinteistön harmaiden vesien johtuminen tulee selvittää. Mikäli harmaiden vesien johtaminen täyttää ympäristönsuojelulainsäädännön ja Asikkalan kunnan ympäristönsuojelumääräysten vaatimukset, ei terveydensuojelun osalta ole estettä myöntää vapautus velvollisuudesta liittyä viemäriverkkoon. Jätevesien käsittelyllä ei saa olla haitallista vaikutusta pohjaveden ja naapurikiinteistöillä mahdollisesti sijaitsevien talousvesikaivojen veden laadulle eikä ranta-alueen virkistyskäytölle. Terveystodistuksen viranomaisen ei ota kantaa liittymisestä aiheutuviin kustannuksiin tai muihin hakemuksessa esitettyihin vapautusperusteisiin.

Mikäli vapautus liittymisvelvollisuudesta myönnetään, vapautusperusteet tulee arvioida uudelleen, mikäli kiinteistön omistussuhteissa tai veden käytössä tapahtuu muutoksia.

Tämä lausunto perustuu hakemusasiakirjoissa ja ympäristönsuojeluviranomaisen tarkastusmuistiossa annettuihin tietoihin.

Aurinkovuoren Vesi Oy on lausunut 31.3.2026 hakemuksesta seuraavaa (lyhennelmä):

Vedenkäyttö kiinteistöllä rajoittuu kesäaikaan, mikä ei itsessään ole peruste vesihuollosta vapauttamiselle. Kiinteistöllä johtuvien jätevesien johtumisreitit ja imeytymispaikat eivät ole selvillä. Kiinteistön käyttöaikana vettä kuitenkin käytetään. Pohjaveden muodostumisalueella jätevedet tulisi johtaa jätevesiviemäriin.

Vesihuoltolain (119/2001, 10 §) mukaan vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella oleva kiinteistö on liitettävä laitoksen talousvesi- ja jätevesiviemäriverkostoon. Tämä edellyttää kaikkien kiinteistöjen liittämistä vesihuoltolaitoksen runkolinjoihin. Tällä varmistetaan vesihuollon toimintavarmuus alueella sekä se, että jätevedet käsitellään asianmukaisesti vesihuoltoa vaarantamatta.

Hakijan vastine

Ottaen huomioon vaatimattoman mökkirakennuksen on kohtuutonta vaatia kiinteistön liittämistä vesihuoltolaitoksen palveluihin osalliseksi, näkemystäni perustelen seuraavasti:

- 1. Kertyisi suhteettomia vuotuisia kustannuksia suhteessa vesihuoltolaitoksen palvelujen tarpeeseen (kaivosta pulppuaa vettä ylen määrin kaikkiin vaatimuksiimme- joka tapauksessa). Vesimittari pitäisi käydä poistamassa syksyisin ja asentamassa keväisin. Lautarakenteinen mökki ei ole talviasuttava. Vesijohdot olisi tyhjennettävä syksyisin vesilaitoksen toimesta.*
- 2. Asennuskustannukset olisivat poikkeuksellisen korkeat. Liittymispistettä ei ole tontin välittömässä läheisyydessä, joten ilmeisesti tarvittaisiin erillinen pumppaamo hukkavesien työntämiseksi takaisin pääviiemäriin, sillä tontti sijaitsee notkelmassa.*
- 3. Tontille voidaan toteuttaa joko umpikaivo pohjaveden muodostumisalueelle tai ehkä sakokaivo pohjaveden muodostumisalueen ulkopuolelle hulevesien keräämiseksi. En tiedä millainen mahdollinen harmaanveden suodatinjärjestelmä olisi.*
- 4. Puhdasta talousvettä todella piisaa ja maku on mielestäni paras mahdollinen.*

Ymmärrän, että kiinteistön sijainti siis itsessään ei ole vapautusperuste, silti olisi syytä pitää mielessä rakennuksen menneisyys yleisesti tunnetussa historiallisessa miljöössä, jota arvostan ja haluan vaalia.

Päätösehdotuksen perustelut

Tässä päätöksessä sovelletaan 1.9.2014 voimaan tullutta lakia (22.8.2014/681), joka on ollut voimassa oleva laki asian tullessa vireille. Vesihuoltolain (119/2001) 10 §:n (22.8.2014/681) mukaan vesihuoltolaitoksen vahvistetulla toiminta-alueella ja tilastollisella taajama-alueella sijaitsevalla kiinteistöllä on lähtökohtaisesti velvollisuus liittyä vesi- ja viemäriverkostoon. Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi hakemuksesta myöntää toistaiseksi voimassa olevan tai määräaikaisen vapautuksen kiinteistön liittämismenettelyistä (11 § (22.8.2014/681)). Vapautus voidaan myöntää vain, jos liittäminen verkostoon muodostuisi kiinteistön omistajalle kohtuuttomaksi, kun otetaan huomioon kiinteistön vesihuoltolaitteiston rakentamisesta aiheutuneet kustannukset, liittämisestä

aiheutuvat kustannukset, vesihuoltolaitoksen palveluiden vähäinen tarve tai muu vastaava erityinen syy. Vapauttaminen ei saa vaarantaa vesihuollon taloudellista ja asianmukaista hoitamista vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella. Lisäksi edellytyksenä vapauttamiselle on, että kiinteistöllä on käytettävissä riittävästi vaatimukset täyttävää talousvettä ja kiinteistön jätevesien johtaminen ja käsittely voidaan järjestää ympäristönsuojelulaissa (527/2014) säädettyjen vaatimusten mukaisesti.

Jotta vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella sijaitseva kiinteistö voidaan vapauttaa velvollisuudesta liittyä vesihuoltolaitoksen jätevesiviemäriin, on kaikkien vesihuoltolain 11 §:n (22.8.2014/681) 2 momentissa määriteltyjen edellytysten ja lisäedellytysten täytyttävä.

Kohtuuttomuuden edellytys täyttyy kiinteistöillä, joiden vesihuoltopalveluiden tarve on vähäinen. Tällaisia ovat tyypillisesti kantovesikiinteistöt ja ne, joiden varustelutaso vastaa kantovesikiinteistöä. Kyseessä on kiinteistö, jota käyttää kaksi henkilöä kesä-elokuussa parin viikon ajan ja satunnaisia viikonloppuja. Kiinteistön varustelutasona on kuivakäymälä sekä vesiletku/suihku, lämminvesivaraaja ja tiskiallas. Vesi pumpataan kiinteistön omasta rengaskaivosta. Vaikka kiinteistön saunan vesiletkulle vesi johdetaan lämminvesivaraajan kautta, voidaan kiinteistön vedenkäyttö nähdä vähäiseksi. Näin ollen kiinteistön vesihuoltolaitoksen palveluiden tarve voidaan nähdä vesihuoltolaissa tarkoitetulla tavalla vähäiseksi ja siten kohtuuttomuuden edellytys toteutuu näiltä osin.

Aurinkovuoren Vesi Oy on tuonut esiin lausunnossaan, että vaikka vedenkäyttö kiinteistöllä rajoittuu kesäaikaan, ei se itsessään ole peruste vesihuollosta vapauttamiselle, ja pohjaveden muodostumisalueella jätevedet tulisi johtaa jätevesiviemäriin. Aurinkovuoren Vesi Oy ei ole kuitenkaan esittänyt lausunnossaan sellaista seikkaa, jonka perusteella kyseisen vapaa-ajan asunnon vapautuksen myöntämisen voisi katsoa vaarantavan vesihuollon taloudellista ja asianmukaista hoitamista vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella, joten voidaan nähdä, että vesihuoltolain mukainen edellytys siitä, että vapauttaminen ei saa vaarantaa vesihuollon taloudellista ja asianmukaista hoitamista vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella, täyttyy.

Lisäedellytyksenä jätevesiviemäriin liittämismuutoksen velvollisuudesta vapauttamiselle on, että kiinteistön jätevesien johtaminen ja käsittely voidaan järjestää ympäristönsuojelulain vaatimusten mukaisesti.

Ympäristönsuojelulain (527/2014, 155 §) mukaan:

Jos kiinteistöä ei ole liitetty viemäriverkostoon eikä toimintaan tarvita ympäristölupaa, jätevedet on johdettava ja käsiteltävä siten, ettei niistä aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa.

Talousjätevedet on käsiteltävä ennen niiden johtamista maahan, vesistöön taikka ojaan, tekolammikkoon tai vesilain 1 luvun 3 §:n 1 momentin 6 kohdan mukaiseen noroon. Muut kuin vesikäymälän jätevedet voidaan johtaa puhdistamatta maahan, jos niiden määrä on vähäinen eikä niistä aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa.

Lisäksi Asikkalan kunnan ympäristönsuojelumääräyksissä (1.7.2021, 5 §) annetaan seuraavia määräyksiä talousjätevesien johtamisesta ja käsittelystä:

Pohjavesialueilla on puhdistettujen ja puhdistamattomien talousjätevesien maahan imeyttäminen kielletty. Muita kuin WC-vesiä sisältävät vähäiset jätevedet voidaan kuitenkin imeyttää puhdistettuina myös pohjavesialueella, mikäli siitä ei aiheudu pohjaveden pilaantumista tai sen vaaraa. Määrältään vähäiset pesuvedet voidaan imeyttää 10–20 m rantaviivasta. Vähäisetkään pesuvedet eivät saa joutua suoraan vesistöön. Vesimäärän katsotaan olevan vähäinen niillä kiinteistöillä, joilla on kantovesi tai ns. kesävesi, mutta ei kiinteitä vesikalusteita.

Kiinteistöllä on kuivakäymälä, joten vesikäymälävesiä ei muodostu. Astianpesupaikalta vedet johtuvat maaperäimeytykseen. Saunan harmaiden jätevesien imeytymiskohdan etäisyys vesistöstä on noin 80 metriä ja rengaskaivosta noin 8–9 metriä. Tiskialtaalta muodostuvien vähäisten harmaiden jätevesien oletetun imeytymiskohdan etäisyys vesistöstä on noin 100 metriä ja rengaskaivosta noin 20–21 metriä. Voidaan nähdä, että kiinteistön harmaiden jätevesien johtamisesta ei ole mahdollista muodostua pintavaluntaa suoraan vesistöön. Tutkimustodistuksen mukaan rengaskaivon veden laatu täyttää talousvedelle asetetut vaatimukset, joten voidaan arvioida, että harmaiden jätevesien johtamisesta ei ole ollut haittaa rengaskaivon veden laadulle. Kiinteistön jätevesien käsittely ja johtaminen voidaan järjestää ympäristönsuojelulain ja Asikkalan kunnan ympäristönsuojelumääräysten mukaisesti niin, ettei siitä aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa, kun jätevedet puhdistetaan harmaavesisuodattimella ja johdetaan riittävälle etäisyydelle talousvesikaivosta. Näin ollen vapautuksen vesihuoltolain mukainen lisäedellytys täyttyy.

Koska kaikki vesihuoltolain (119/2001) 11 §:ssä (22.8.2014/681) määritellyt edellytykset ja lisäedellytykset täyttyvät, haettu vapautus vesihuoltolaitoksen vesijohtoon ja jätevesiviemäriin liittymisvelvollisuudesta voidaan myöntää. Aurinkovuoren Vesi Oy:n vesihuoltoverkostoon liittäminen muodostuu hakijalle kohtuuttomaksi ottaen huomioon kiinteistön alhaisen varustelutason, vedenkäytön ja käyttöasteen. Terveystensuojeluviranomainen on puoltanut vapautusta.

Sovelletut oikeusohjeet

Vesihuoltolaki (119/2001) 10 § (22.8.2014/681), 11 § (22.8.2014/681)

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 155 §

Asikkalan kunnan ympäristönsuojelumääräykset 1.7.2021 5 §

Asiassa annettava päätös toimitetaan tiedoksi asianosaiselle, Aurinkovuoren Vesi Oy:lle ja Päijät-Hämeen ympäristöterveydelle.

Valmistelija

Anu Ahonen, määräaikainen ympäristönsuojelutarkastaja
044 778 0911, anu.ahonen@asikkala.fi

Esittelijä

Ympäristönsuojelutarkastaja ma Ahonen Anu

Päätösehdotus

Ympäristölautakunta myöntää kiinteistölle Rantamaa (16-401-6-56) toistaiseksi voimassa olevan vesihuoltolain mukaisen vapautuksen Aurinkovuoren Vesi Oy:n jätevesiviemäriin liittymisvelvollisuudesta. Harmaat jätevedet tulee puhdistaa harmaavesisuodattimella ja imeytyskohta tulee sijoittaa vähintään 20 metrin etäisyydelle kiinteistön rengaskaivosta. Puhdistettujen harmaiden jätevesien imeytys tulee tapahtua materiaaliin, joka on tarvittaessa helposti vaihdettavissa. Imeytyksen tulee tapahtua riittävällä etäisyydellä vesistöä. Toistaiseksi voimassa oleva vapauttaminen koskee ainoastaan nykyistä kiinteistön omistajaa ja hakemuksessa esitettyjä olosuhteita. Kiinteistön omistajan tai haltijan on ilmoitettava viipymättä Asikkalan kunnan ympäristönsuojeluun, mikäli olosuhteet kiinteistöillä muuttuvat hakemuksessa ilmoitetusta. Kiinteistön omistajan tai haltijan vaihtuessa tieto vesihuoltolain mukaisesta liittämisvelvollisuudesta pyydetään välittämään kiinteistön uudelle omistajalle tai haltijalle.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.